

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНІ ЗДОРОВЯ УКРАЇНИ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ
ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІВ УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ

Науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю
*«Знагення морфологічних наук
на сучасному етапі розвитку медицини»*
26-27 листопада 2014 року
Чернівці

Зміст

Організаційний комітет конференції

I. Морфологічні науки, як базис розуміння в клінічній медицині.....	7
1.1. О. С. Антонечко, О. О. Громик	
1.2. А. В. Бамбуляк	
1.3. Б. Ю. Банул	
1.4. І. В. Батіг, Н. В. Черновська	
1.5. О. М. Бойчук, А. В. Бамбуляк	
1.6. А. В. Васильчишина, Т. В. Хмара	
1.7. К. В. Власова, Р. Є. Булик	
1.8. А. У. Гаджиева	
1.9. А. С. Головацький, В. В. Маляр, В. А. Маляр	
1.10. Ю. В. Грищенко, В. М. Андрійчук	
1.11. М. П. Кавун	
1.12. І. С. Кащерук-Карпюк, Ю. В. Товкач, Д.В. Проняєв	
1.13. Л. П. Лаврів, І. Ю. Олійник	
1.14. А. О. Лойтра, А. А. Шкробанець	
1.15. Д. Г. Марченко, В. І. Волошин, Р. А. Бублій	
1.16. Н. М. Наварчук	
1.17. Є. В. Назимок	
1.18. В. П. Пішак	
1.19. Т. В. Процақ, Н. І. Гайна, Л. О. Бринчук	
1.20. В. Ф. Руснак	
1.21. Л. О. Сапункова	
1.22. С. Б. Семененко, І. Р. Тимофійчук, Н. О. Годнюк, В. В. Семененко, Н. Ю. Семененко	
1.23. О. М. Слободян	
1.24. В. О. Тихолаз	
1.25. О. В. Щигикало	
1.26. А. S. Shklyar	
1.27. S. M. Grigorov, A. S. Shklyar, A. O. Grigorova	
1.28. В. С. Школьніков	
1.29. Д. В. Шатов	
1.30. К. М. Шевченко, І. В. Твердохліб	
1.31. О. А. Нестеровська, Р. Є. Булик	
1.32. Т. М. Бойчук, В. В. Гордієнко	
1.33. Т. С. Щудрова, І. І. Заморський	
1.34. Д. І. Яким'юк, В. В. Кривецький	
1.35. В. В. Кривецький, В. І. Нарсія, І. В. Кривецький	
1.36. В. П. Польовий, Х. Н. Нурдінов, А. С. Паляниця	

<<Значення морфологічних наук на сучасному етапі розвитку медицини>>

1.37. А. С. Головацький, А. О. Гербут, О. І. Гецко, Е. С. Добрянська, В. Й. Палапа, М. Ю. Кочмарь	
1.38. Н. Д. Філіпець	
1.39. Алі Насер Абузаїд, О. І. Петришен	
1.40. Л. Я. Лопушняк	
1.41. Н. Б. Кузняк	
ІІ. Методи діагностики в практичній медицині, що базуються на основі морфологічних наук	67
2.1. Т. Г. Копчук, Ю. Є. Роговий	
2.2. Ю. В. Коханюк, О. І. Федів, І. С. Давиденко	
2.3. М. Д. Лютиць, С. М. Луканьова	
2.4. Ю. Ю. Малик, Н. П. Пентелейчук, Т. О. Семенюк	
2.5. Ф. Д. Марчук, О. Ф. Марчук, В. Ф. Марчук, Ю. Ф. Марчук	
2.6. Ф. С. Оріпов	
2.7. А. А. Ходоровська, К. М. Чала	
2.8. М. М. Напора, М. І. Кривчанська	
2.9. А. А. Ходоровська, Л. А. Андрушак	
2.10. Л. М. Вабіу	
2.11. Т. М. Бойчук, О. І. Петришен, Г. М. Чернікова	
ІІІ. Основні аспекти структурної організації органів ендокринної системи з точки зору новітніх досягнень в морфології.....	82
3.1. Т. М. Бойчук, М. І. Грицюк, І. С. Давиденко	
3.2. Т. М. Бойчук, А. А. Ходоровська	
3.3. О. Ю. Нечитайлло	
3.4. А. Г. Скорук	
3.5. Д. В. Петрук	
3.6. Ф. А. Попович, А. С. Головацький, Л. К. Головінська	
3.7. Ф. М. Хамидова	
3.8. Ф. М. Хамидова, С. А. Блінова	
3.9. Л. Д. Тодоріко	
3.10. Т. О. Семенюк, Ю. Ю. Малик, Н. П. Пентелейчук	
ІV. Погляди клініцистів на морфологію внутрішніх органів.....	97
4.1. О. П. Антонюк	
4.2. С. М. Ахмедова, У. М. Миршарапов	
4.3. О. С. Бабич	
4.4. О. В. Бєлашова, У. І. Марусик	
4.5. М. Н. Гарас, С. І. Сажин	
4.6. М. С. Гнатюк, Л. В. Татарчук, О. Б. Слабий	
4.7. Т. Д. Дехканов, З. М. Раҳманов, Н. Т. Дехканова, С. Т. Хужабоев	

Науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю

4.8. О. К. Колоскова, Л. О. Безруков	
4.9. Л. В. Колюбакіна, О. В. Власова, Л. Ф. Балицька	
4.10. С. І. Тарнавська	
4.11. Л. Д. Тодоріко, І. О. Сем'янів, О. В. Підвербецька, І. В. Єременчук	
4.12. Л. Д. Тодоріко	
4.13. Brar Jasdeep Singh, O. I. Petryshen	
4.14. Н. П. Пентелейчук, Т. О. Семенюк, Ю. Ю. Малик	
4.15. В. В. Вівсянник, Л. О. Зуб, А. А. Ілюшина, Л. Д. Бойко, Л. Т. Вишневська, Н. Г. Бейчук	
4.16. Л. Д. Кушнір	
4.17. Л. Д. Кушнір	
4.18. О. І. Петришен, Сінгх Арадхана, Алі Насер Абузайд	
V. Морфологічні методи діагностики в репродуктивній медицині.....	120
5.1. І. В. Бирчак	
5.2. К. А. Владиченко	
5.3. К. А. Владиченко	
5.4. К. А. Владиченко	
5.5. О. В. Гарвасюк, І. С. Давиденко	
5.6. О. В. Гузік, Л. А. Андрушак	
5.7. В. В. Іліка, І. С. Давиденко	
5.8. В. В. Маляр	
5.9. І. О. Мінтянська, І. М. Маринчина	
5.10. А. І. Попович, І. С. Давиденко	
5.11. О. А. Тюленєва	
5.12. О. Л. Холодкова, Н. В. Шахман, Л. В. Сткляніна	
5.13. О. П. Шендерюк	
5.14. М. А. Щуцький, К. А. Владиченко	
5.15. Т. І. Георгіян, О. І. Петришен, Н. П. Королюк	
5.16. Л. М. Рак	
5.17. С. Г. Приймак, О. А. Андрієць, Р. Ф. Савка	
VI. Морфологічні аспекти діагностики новоутворень.....	144
6.1. К. А. Владиченко, С. Б. Єрмоленко	
6.2. О. В. Лазарук, І. С. Давиденко	
6.3. А. Ю. Савчук, К. А. Владиченко	
6.4. N. V. Shulga	
VII. Значення морфологічних наук в сучасній стоматології.....	151
7.1. Р. Р. Дмитренко, А. В. Бамбуляк	
7.2. Н. Б. Кузняк, В. А. Гончаренко	
7.3. А. О. Gryhorova	
7.4. М. А. Kashaba	

гортани самок достоверно больше по сравнению с кроликами-самцами. Вследствие этого местное эндокринное обеспечение гортани (произведение среднего диаметра апудоцитов на их количество) у самок в 1,6 раза больше, чем у самцов.

Выводы. Морфометрические показатели слоёв слизистой оболочки гортани у кроликов разного пола различаются. МПЭ и МРЭ у самок тоньше, а собственная пластина под многорядным эпителием толще, чем у самцов. Морфологический эквивалент местного эндокринного обеспечения органа у самок значительно больше, чем у самцов.

УДК 616.233-003.218-018:616.233-007.272:616.441-008.64]-053.9

Л. Д. Тодоріко

**УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ БРОНХІВ У
ПАЦІЄНТІВ СТАРШОГО ВІКУ ІЗ ХОЗЛ НА ТЛІ ТИРЕОЇДНОЇ ГІПОФУНКЦІЇ
ТА ГІПОКОРТИЗОЛЕМІЇ**

Кафедра фтизіатрії та пульмонології

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці, Україна

Мета роботи. Електронно-мікроскопічне дослідження власної пластиинки слизової оболонки бронхів при хронічних обструктивних захворюваннях легень (ХОЗЛ) на тлі гіпойодотиронінемії та гіпокортізолемії в осіб старшого віку.

Матеріали та методи. Для прижиттєвого морфологічного дослідження бронхів під час фібрбронхоскопії спеціальними щипцями забирали шматочок стінки бронху із макроскопічно-zmінених ділянок. Електронно-мікроскопічне дослідження біоптатів слизової оболонки бронхів проводилося у 6 хворих на ХОЗЛ переважно III стадії з біохімічними ознаками тиреоїдної гіпофункції та гіпокортізолемією та 6 пацієнтів з еутиреоїдними показниками активності ІЦЗ. Вік хворих у середньому становив $67,3 \pm 1,2$ роки.

Результати дослідження. Аналіз початкового стану досліджуваного матеріалу показав, що патологічні зміни при ХОЗЛ у старшому віці спостерігаються в епітеліальному шарі і підслизовій основі в обох групах хворих. Ці зміни мають однакове спрямування, але дещо відрізняються у різних хворих за ступенем інтенсивності та поширення. Найхарактернішими змінами епітеліального покриву у досліджуваному матеріалі є змінені розміри та форми епітеліоцитів, втрата ними вілок, зменшення кількості мікроворсинок на апікальній поверхні, розходження латеральних поверхонь, мікроклазматозні вирости з рідиною набряку. У клітинах війчастого епітелію найчастіше спостерігалося порушення регулярного розташування вілок. Значно зменшувалася їх кількість, не заважаючи зберігався однаковий кут нахилу вілок по відношенню до площини апікальної поверхні епітеліоцитів. Проте, типова для пілярних структур будова (9+2 – дев'ять пар периферичних волокон навколо однієї пари

<<Значення морфологічних наук на сучасному етапі розвитку медицини>>

центральних) не змінювалася. Війки місцями виглядали набряклими, при цьому зовнішня їх мембрана набувала хвилястого контуру. Війки потовшувалися за рахунок розширення просторів між зовнішньою плазматичною мембраною та периферійними фібрillами, в розширених просторах відмічалися дрібні пухирці діаметром 45-50 нм. Діаметр окремих війок збільшувався до 0,6 мкм (норма 0,3 мкм). Втрачені війки заміщувалися неправильними за формую цитоплазматичними виростами, що за формулою нагадували війки. У ряді випадків їх ширина дорівнювала 1/3 апікальної поверхні клітин. Такі цитоплазматичні вирости містили декілька комплексів фібрил 9+2, часто з порушенням їх загальної архітектоніки. Келихоподібні клітини мають ознаки посиленої секреції (у цитоплазмі велика кількість гранул секрету, серед якого розташовуються канальці гранулярної ендоплазматичної сітки та гіперплазований пластинчастий комплекс).

Висновок. Доказом порушення енергетичного потенціалу та синтетично-пластиичної спроможності внаслідок гормонального дисбалансу та метаболічної дисфункції при ХОЗЛ є зміни ультраструктурної організації клітинних структур власної пластинки слизової оболонки бронхів, що характеризуються глибокими деструктивно-дистрофічними змінами як у епітеліальному шарі, так і власній пластинці, передусім у кровоносних капілярах і свідчать на користь прогресування процесів склерозування бронхів, що набувають генералізованого характеру у старшому віці, оскільки розповсюджуються на інтерстиціальний простір власної пластинки, епітеліальний шар та клітини ендотелію.

Т. А. Семенюк , Ю. Ю. Малик, Н. П. Пентелейчук

**СТРОЕНИЕ КЛАПАНОВ СЕРДЦА И ИММУНОГИСТОХИМИЧЕСКИЙ
МЕТОД С ЦЕЛЬЮ ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ КРОВЕНОСНЫХ И
ЛИМФАТИЧЕСКИХ СОСУДОВ В СОСТАВЕ СТВОРОК СЕРДЕЧНЫХ
КЛАПАНОВ У ЧЕЛОВЕКА**

кафедра гистологии, цитологии и эмбриологии

(научный руководитель – доктор медицинских наук, профессор Л. Я. Федонюк)

Буковинский государственный медицинский университет

г. Черновцы, Украина

Актуальность. Створки сердечных клапанов являются одним из основных структурных компонентов клапанного аппарата сердца, которые непосредственно участвуют в местных гемодинамических процессах. Морфологические изменения, возможные в каждой составной клапанного аппарата, могут привести к функциональным нарушениям, как сердца, так и организма в целом. Морфологии клапанов сердца посвящено много фундаментальных научных трудов как отечественных, так и зарубежных, но достаточно дискуссионным остается вопрос кровоснабжения сердечных клапанов, который остается актуальным для современных исследований.